

Suositus yhteistyöstä nuorten työllisyyden hoitoon liittyen nuorten työpajojen ja työllisyyspalveluiden välillä

Hyvät kuntien ja työllisyysalueiden toimijat,

nuorten työllisyyden tukeminen on yhteinen tehtävämme, joka vaatii eri toimijoiden yhteistyötä. Vaikka työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) vastaa työvoimapalvelujen kokonaisuohjauksesta, myös opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) on tärkeä rooli nuorten hyvinvoinnin ja osaamisen kehittämisessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pitkäjänteisesti kehittänyt ja tukenut nuorten työpajatoimintaa. Ministeriö haluaakin tällä kirjeellä tuoda esiin, miten nuorten työpajatoiminta voi tukea kuntien työllisyyspalveluita ja vahvistaa nuorten mahdollisuuksia päästä koulutukseen ja työelämään. Nuorten työpajatoiminta on jo monessa kunnassa tärkeä osa nuorten tukiverkostoa. Nyt, kun työllisyyspalvelut siirtyvät kunnille, on hyvä hetki vahvistaa yhteistyötä ja varmistaa, että nuoret saavat tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti ja sujuvasti.

Nuorten työpajatoiminnassa vahvistetaan ja tuetaan nuorten elämänhallintaa ja työelämävalmiuksia tarjoamalla kokonaisvaltaista ja henkilökohtaista valmennusta sekä merkityksellistä tekemistä. Nuorten työpaja toimii valmennusyhteisönä, jonka tavoitteena on tukea hyvinvointia, tunnistaa osaamista ja valmentaa kohti koulutusta ja työtä. Valmennus on tavoitteellista ja räätälöity yksilöllisten tarpeiden mukaan, keskittyen taitojen ja osaamisen kehittämiseen.

Nuorten työpajat voivat kunnissa merkittävästi tukea työllisyyden edistämisen valtakunnallisia tavoitteita. Pajat voivat täydentää kunnan julkisia työvoimapalveluja tarjoamalla työllistymissuunnitelmassa sovittua **muita työnhakijan osaamista, työmarkkinavalmiuksia sekä työ- ja toimintakykyä lisääviä palveluja** (380/2023 8§ & 38§).

Nuorten työpajat tukevat valtakunnallisia tavoitteita esimerkiksi

- tarjoamalla palveluja suomen ja ruotsin kielellä alueen tarpeen mukaan varmistaen, että kaikki nuoret saavat yhdenvertaista ja tasa-arvoista tukea.
- keskittymällä erityisesti nuoriin, jotka tarvitsevat tukea ja apua työllistyäkseen tarjoamalla heille räätälöityjä mahdollisuuksia kehittää osaamistaan ja työllistymistä edistäviä taitoja.
- tarjoamalla vaikuttavia henkilökohtaisia palveluja, ohjausta ja valmennusta, jotka auttavat nuoria työllistymään nopeammin ja kestävämmiin vähentäen etuusmenoja.
- tekemällä yhteistyötä muiden alueen toimijoiden kanssa, kuten yritysten ja oppilaitosten, vahvistaen näin alueen elinvoimaa ja luoden uusia työllistymismahdollisuuksia.

Hyvä esimerkki nuorten työpajan ja työllisyysalueen yhteistyöstä on Seinäjoella kehitelty kuntoutuksen työtoiminnan ja työkokeilun väliin sijoittuva nuorten työelämävalmennus. Valmennus kehittää kokonaisvaltaisesti nuoren opiskelu- ja työelämävalmiuksia. Valmennus on toiminnallista ryhmämuotoista työpajatoimintaa, joka valmistaa työkokeiluun tai opiskeluun. Osallistuja saa yksilöllistä tukea ja ohjausta oman ura- ja koulutuspolun suunnitteluun. Valmennukseen voi osallistua 2–4 päivänä viikossa noin puolen vuoden ajan, nuorten tarpeen mukaisesti. Valmennuksen aikana vahvistetaan taidelähtöisten projektien avulla nuorten työelämätaitoja ja osallisuutta. Valmennuksessa opitaan myös tunnistamaan koulutusjärjestelmä ja koulutusmuotoja sekä tehdään oppilaitosvierailuja. Nuoren kanssa myös laaditaan työnhakuasiakirjat sekä opitaan tunnistamaan eri työnhakukanavat. Nuoren hyvinvointia tuetaan mm. tutustuttamalla nuori häntä tukeviin palveluihin sekä kiinnittämällä huomiota esimerkiksi nuoren nukkumiseen, syömiseen ja liikkumiseen. Valmennukseen ohjaututaan pääasiassa TyöLakeuden omavalmentajien kautta, jolloin valmennus on kirjattu muuksi työllisyyttä edistäväksi toimenpiteeksi nuoren työllistymissuunnitelmaan. Tällöin nuori on myös oikeutettu työttömyysajan etuisuuksiin.

Kuntaliitto on järjestänyt yhdessä Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry:n kanssa Tuumaustunti nimisiä tilaisuuksia verkossa 19.11.2024 sekä 18.3.2025. Tilaisuuksissa on käyty läpi hyviä käytänteitä ja muita pohdintoja liittyen TE24 uudistukseen ja nuorten työpajojen rooliin työllisyyspalveluiden tukena. Tilaisuuksien materiaalit löytyvät Kuntaliiton sivuilta Aiemmat tilaisuudet – haitarin alta: <https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja->

[elinvoima/työllisyys/te-palvelut-2024-uudistus/infotilaisuudet](#). Materiaalit löytyvät myös www.kuntaliitto.fi sivujen hakutoiminnon kautta hakusanalla nuorten työpajatoiminta). Kuntaliitto on tuottamassa myös muuta materiaalia yhteistyön rakentamisen tueksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö suositaa vahvasti yhteistyön tekemistä. Ohjaamalla työttömiä nuoria nuorten työpajojen työllistymistä lisääviin valmennuksiin kunta voi tarjota nuorille räätälöityjä, tarpeenmukaisia lähipalveluja. Yhteistyön tekeminen edellyttää yhteistä sopimista ja tarvittaessa toiminnan yhteiskehittämistä kunnan työllisyyspalveluiden ja nuorten työpajojen välillä. Nuorten työpajoille jakamallamme avustuksella ei voi tuottaa kunnan työllisyyspalveluiden vastuulle (380/2023 53§) kuuluvia valmennuspalveluita.

Ystävällisin terveisin,

Henni Axelin, johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Lisätietoja:

- Nuorten työpajojen valtionapukelpoisuus ja nuorten työpajojen hankeavustukset: erityisasiantuntija Anu Mäkinen etunimi.sukunimi@gov.fi.
- Seinäjoen kaupungin nuorten työelämävalmennuksen sisällöt: projektipäällikkö Piia Lampinen, etunimi.sukunimi@seinajoki.fi
- Kuntaliiton yhteistyötä helpottavat materiaalit: liikunnan ja nuorisoasioiden erityisasiantuntija Elsa Mantere, etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi